

Pani
Bogusława Jagodzińska
Burmistrz Wyrzyska
ul. Bydgoska 29
89-300 Wyrzysk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 1,2,4 w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 i art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2234 ze zm.), w dniach od 4 października do 18 października 2019 r., z przerwą w dniach: 8, 9, 10, 11, 14 października 2019 r., została przeprowadzona w Urzędzie Miejskim w Wyrzysku (89-300 Wyrzysk, ul. Bydgoska 29), kontrola w trybie zwykłym, w zakresie realizacji świadczeń rodzinnych oraz zasiłku dla opiekuna w okresie od 1 lipca 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Czynności kontrolne przeprowadził, na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.334.2019.1 z dnia 26 września 2019 r. (*dowód: akta kontroli str. 1*), kontroler - Iwona Palicka starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu - Delegatura w Pile, która złożyła oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w wymienionej wyżej kontroli (*dowód: akta kontroli str. 2*).

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-Pi.431.3.6.2019.1 z dnia 1 października 2019 r. (*dowód: akta kontroli str. 3*).

Celem kontroli była ocena prawidłowości prowadzonego postępowania w ramach przyznawania świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekuna.

Funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze zakreślonym celami kontroli oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień.

W wyniku kontroli ustalono.

Jednostką realizującą zadanie w Mieście i Gminie Wyrzysk jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyrzysku, zwany dalej „MGOPS” lub „Ośrodek” (*dowód: Załącznik nr 1*).

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.) postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych prowadzi organ właściwy (prezydent, burmistrz, wójt), który może upoważnić, w formie pisemnej (...) kierownika ośrodka pomocy społecznej (...), a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej (...) do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.

Burmistrz Wyrzyska upoważnił Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyrzysku oraz pracownika Ośrodka do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych oraz do prowadzenia

postępowania w sprawach o ustalenie i wypłacie zasiłków dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych - *dowód: Załącznik nr 1.*

W MGOPS realizacją ww. zadań zajmują się pracownicy ds. świadczeń rodzinnych, do zadań których należy m.in.:

- wydawanie i przyjmowanie wniosków,
- bieżące rejestrowanie wniosków i spraw dotyczących świadczeń rodzinnych,
- gromadzenie i prowadzenie pełnej dokumentacji osób ubiegających się o ww. świadczenia,
- opracowywanie projektów decyzji administracyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- sporządzanie list wypłat świadczeń rodzinnych,
- terminowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań z ww. świadczeń,
- windykacja nienależnie pobranych świadczeń (*dowód: Załącznik nr 1*).

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych oraz legalność wydanych decyzji, w tym w szczególności:

- sprawdzono termin złożenia, poprawność wypełnienia i zgodność informacji zawartych we wnioskach o ww. świadczenia z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466) ;
- sprawdzono kompletność dokumentacji niezbędnej do ustalenia uprawnień do świadczeń i jej zgodność z *ustawą o świadczeniach rodzinnych* oraz ww. rozporządzeniem;
- sprawdzono udokumentowanie i prawidłowość ustalenia dochodu, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r., poz. 1497);
- kontroli poddano wydane przez organ właściwy decyzje w zakresie przyznanych świadczeń i ich zgodność z wnioskami, z przepisami ww. *rozporządzenia w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna* oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2018 r., poz. 2096 ze zm.);
- sprawdzono terminowość postępowania.

Ponadto skontrolowano prawidłowość prowadzonych postępowania w sprawie ustalenia prawa do świadczeń wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.).

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lipca 2018 r. do 4 października 2019 r. do MGOPS wpłynęło:

- 741 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
- 73 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 8 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 135 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- 39 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego,
- 29 wniosków o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego

ww. wnioski dotyczyły okresu zasiłkowego 2018/2019 (*dowód: akta kontroli str. 4 – 35*).

Ponadto ustalono, iż w ww. okresie MGOPS wypłacał zasiłek dla opiekuna 1 osobie (*dowód: akta kontroli str. 36, .*).

Kontroli poddano postępowania przeprowadzone przez MGOPS w związku ze złożonymi:

- 30 wnioskami o świadczenie rodzinne z dodatkami, co stanowi 4,1 % ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o zasiłek pielęgnacyjny, co stanowi 8,2 % ogółu złożonych wniosków,
- 4 wnioskami o świadczenie pielęgnacyjne, co stanowi 50 % ogółu złożonych wniosków,
- 10 wnioskami o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, co stanowi 7,4 % ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o świadczenia rodzicielskie, co stanowi 15,4 % ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o specjalny zasiłek opiekuńczy, co stanowi 20,7% ogółu złożonych wniosków.

Skontrolowano także akta 1 osoby, której w okresie objętym kontrolą wypłacano zasiłek dla opiekuna, co stanowi 100 % ogółu osób, którym ww. zasiłek był w tym okresie wypłacany.

Próbą kontrolną objęto:

- w przypadku zasiłku rodzinnego z dodatkami - 15 pierwszych wniosków w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2018 r. oraz 15 pierwszych wniosków w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2019 r.,
- w przypadku zasiłku pielęgnacyjnego - 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2018 r. oraz 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2019 r.,
- w przypadku świadczeń pielęgnacyjnych - pierwszy i jedyny wniosek w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, który wpłynął w 2018 r. oraz 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2019 r.,
- w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka - 5 pierwszych wniosków w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2018 r. oraz 5 pierwszych wniosków w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2019 r.,
- w przypadku świadczenia rodzicielskiego - 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2018 r. oraz 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2019 r.,
- w przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego - 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2018 r. oraz 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły w 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 4-35).

Kontrolą objęto również akta osoby, której w okresie objętym kontrolą wypłacano zasiłek dla opiekuna *(dowód: akta kontroli str. 36).*

Skontrolowane postępowania szczegółowo zostały opisane w *Załącznikach od nr 2 do nr 8 i* stanowią integralną część projektu wystąpienia pokontrolnego.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyrzysku w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami określonymi w *rozporządzeniu w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy,*

wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna a w przypadku świadczenia pielęgnacyjnego z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2017 r. w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w 2018 roku (M.P. z 2017 r., poz. 1014) oraz z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2019 (M.P. z 2018 r., poz. 1099). Decyzje administracyjne wydawane były terminowo.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu wniosku. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała informację o uzyskanych dochodach, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły lub oświadczenia stron o uczęszczaniu dziecka do szkoły - w przypadku gdy dziecko ukończyło 18. rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej.

W badanych dokumentach nie stwierdzono sytuacji:

- gdy członkowie rodziny byli zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do płacenia alimentów na rzecz osób spoza rodziny, do wniosku dołączano przekazy lub przelewy dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie oświadczenie lub zaświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Stwierdzono następujące uchybienia:

1. Brak potwierdzenia odbioru decyzji administracyjnej, którymi przyznano świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna – stwierdzono w 43 przypadkach na 63 skontrolowane sprawy.
2. Brak precyzyjności podstaw prawnych decyzji - stwierdzono w 62 przypadkach na 63 skontrolowane sprawy, powoływanie przepisów niemających zastosowania dla przedmiotowego rozstrzygnięcia – stwierdzono w 40 przypadkach na 63 skontrolowane sprawy oraz wskazanie nieaktualnego publikatora *ustawy*

o świadczeniach rodzinnych - stwierdzono w 1 przypadku na 63 skontrolowane sprawy.

3. Brak w sentencji decyzji przyznającej świadczenie rodzicielskie przysługujące za niepełny miesiąc informacji o wysokości ww. świadczenia – stwierdzono w 5 przypadkach na 6 skontrolowanych decyzji przyznających ww. świadczenia.
4. Brak w decyzjach przyznających prawo do świadczenia rodzicielskiego za niepełny miesiąc, uzasadnienia prawnego i faktycznego, w którym organ wyjaśniłby stronie zasady przyznawania świadczenia rodzicielskiego - w 5 przypadkach na 6 sprawdzonych spraw.
5. Brak wskazania daty odbioru decyzji – stwierdzono w 3 przypadkach na 63 skontrolowane sprawy.
6. Błędne ustalenie dochodu na osobę w rodzinie – stwierdzono w 1 przypadku na 46 sprawdzonych spraw, w których wnioskowano o przyznanie świadczenia uzależnionego od dochodu rodziny.
7. Nie odniesienie się do wszystkich żądań strony zawartych we wniosku – stwierdzono w 2 przypadku na 63 skontrolowane sprawy.
8. Błąd w sentencji decyzji – w 1 przypadku na 63 skontrolowane sprawy.

Ad 1.

W 43 sprawach (poz. 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30 *Załącznika nr 2*, poz. 1, 2, 3, 4, 6, 10 *Załącznika nr 3*, poz. 1, 2, 3, 4, 5, 6 *Załącznika nr 4*, poz. 1, 3, 5, 6 *Załącznika nr 5*, poz. 4 *Załącznika nr 6*, poz. 1, 2, 3, 4, 6 *Załącznika nr 7*, poz. 1 *Załącznika nr 8*) stwierdzono brak potwierdzenia doręczenia wydanych przez organ decyzji administracyjnych stronie lub osobom do tego uprawnionym. Fakt wysłania tych decyzji został ustalony w oparciu o zapisy zawarte w książce nadawczej MGOPS w Wyrzysku. Nie stwierdzono natomiast innych dokumentów, które mogłyby potwierdzać fakt doręczenia tych decyzji.

W myśl art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego.

Art. 40 § 1 k.p.a. stanowi, że pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

Natomiast zgodnie z art. 46 § 1 k.p.a. odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Uznać należy, że zapisy w „Pocztowej książce nadawczej” MGOPS w Wyrzysku nie stanowią dowodu na datę doręczenia decyzji oraz nie potwierdzają przekazania przesyłki osobie uprawnionej.

Kierownik MGOPS wyjaśnił cyt. „Przekazywanie decyzji odmownych i uchylających odbywa się zawsze za potwierdzeniem odbioru. Decyzje przyznające świadczenia wysyłane są listami poleconymi, potwierdzenia znajdują się w pocztowej książce nadawczej. Takie rozwiązanie spowodowane jest koniecznością oszczędnego gospodarowania budżetem. Listy wysyłane za potwierdzeniem odbioru generują zbyt wysokie koszty, a środki finansowe na obsługę świadczeń rodzinnych nie zabezpieczają w wystarczający sposób tych wydatków” (*dowód: Załącznik nr 9*).

Ad 2.

W podstawie prawnej wszystkich decyzji opisanych w *Załącznikach od nr 2 do nr 7* wskazano w sposób nieprecyzyjny przepisy *ustawy o świadczeniach rodzinnych*, dotyczy to głównie art. 5, 6, 8 (*Załącznik nr 1*), art. 15b, 24 ustawy (*Załącznik nr 3*), art. 16, 24 ustawy (*Załącznik nr 4*), art. 1, 16a, 23, 24 ustawy (*Załącznik nr 5*), art. 1, 17, 24 (*Załącznik nr 6*), art. 17c ww. ustawy (*Załącznik nr 7*). Zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. w decyzji należy podać m.in. jej podstawę prawną. W orzecznictwie podkreśla się, że podstawa prawna decyzji powinna zostać powołana dokładnie, ze wskazaniem wszystkich mających zastosowanie w danej sprawie przepisów prawa materialnego i formalnego (wraz ze wskazaniem konkretnego artykułu, paragrafu, punktu itd.) oraz z podaniem źródeł ich publikacji. Ponadto stwierdzono również, iż w podstawach prawnych 40 decyzji powołano nie mające zastosowania przepisy *ustawy o świadczeniach rodzinnych*.

W 1 decyzji wydanej w 2019 r. (opisanej pod poz. 5 *Załącznika nr 4*) powołano nieaktualny publikator *ustawy o świadczeniach rodzinnych*, jest: t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 ze zm. – obowiązujący do 28 listopada 2018 r., winien być: t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.

Kierownik MGOPS wyjaśnił cyt. „(...) pracownicy świadczeń rodzinnych zostali pouczeni o konieczności doprecyzowania podstawy prawnej w decyzjach”- dowód: *Załącznik nr 9*.

Ad 3 i 4.

W sprawach opisanych pod poz. 1, 2, 4, 5, 6 *Załącznika nr 7* w sentencji decyzji przyznających świadczenie rodzicielskie za niepełny okres wskazywano przyznanie uprawnień w pełnej wysokości (dowód: *Załącznik nr 9*).

Zgodnie z art. 17c ust. 7 *ustawy o świadczeniach rodzinnych* kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągliła się do 10 groszy w górę.

Zwrócić należy uwagę, że rozstrzygnięcie zawarte w sentencji jest jednym z najistotniejszych elementów decyzji administracyjnej. Ma ono znaczenie szczególne, gdyż określa skutki ustalonego przez organ stanu faktycznego i zastosowanych przepisów. Dlatego rozstrzygnięcie winno zostać sformułowane w sposób dokładny, zrozumiały i jednoznaczny. Uznać należy, że sposób sformułowania sentencji decyzji opisanych pod poz. 1, 2, 4, 5, 6 *Załącznika nr 7* jest niejednoznaczny i niezrozumiały bowiem może sugerować przyznanie świadczenia rodzicielskiego za niepełny miesiąc z naruszeniem art. 17c ust. 7 *ustawy o świadczeniach rodzinnych*, co w rzeczywistości nie miało miejsca.

Ponadto w ww. decyzjach przyznających prawo do świadczenia rodzicielskiego za niepełny miesiąc organ nie zawarł uzasadnienia prawnego i faktycznego, w którym organ wyjaśnił stronie zasady przyznawania świadczenia rodzicielskiego.

Wskazać należy, iż uzasadnienie stanowi integralną część wyjaśnienia rozstrzygnięcia będącego dyspozytywną częścią decyzji, a także spowodowania przekonania strony o jego prawidłowości. Równocześnie, uzasadnienie powinno umożliwić organowi nadzoru oraz sądowi administracyjnemu sprawdzenie prawidłowości toku rozumowania organu wydającego decyzję oraz motywów rozstrzygnięcia.

Kierownik MGOPS wyjaśnił cyt. „(...) powyższe sytuacje miały miejsce w okresie wcześniejszym, jednak pracownicy uczestniczący w szkoleniach od pół roku stosują zapisy w decyzjach i wskazują faktycznie przyznane kwoty za niepełny miesiąc” (dowód: *Załącznik nr 9*).

Ad 5.

W sprawach opisanych pod poz. 15 i 16 *Załącznika nr 2* oraz pod poz. 5 *Załącznika nr 3* stwierdzono brak wskazania przez stronę daty odbioru decyzji.

Zgodnie z art. 46 § 1 k.p.a. odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Z uwagi na skutki procesowe z tym związane, wskazanie daty doręczenia pisma musi mieć wysoce precyzyjny charakter. Z tą datą wiąże się bowiem skutek prawny polegający na uznaniu, że właśnie wówczas strona otrzymała pismo (np.: wyr. WSA w Warszawie z 08.05.2009 r., I SA/Wa 250/09, Legalis; wyr. WSA w Warszawie z 17.03.2009 r., VI SA/Wa 146/09, Legalis; wyr. WSA w Krakowie z 4.11.2008 r., II SA/Kr 194/08, Legalis; wyr. WSA w Białymstoku z 28.10.2008 r., II SA/Bk 512/08, Legalis). Data wskazana jako data doręczenia musi być skonkretyzowana co do dnia, miesiąca oraz roku.

Kierownik MGOPS wyjaśnił, iż powyższe jest wynikiem niedopatrzenia pracownika wydającego decyzję” (*dowód: Załącznik nr 9*).

Ad 6.

W sprawie opisanej pod poz. 16 *Załącznika nr 2* przy rozpatrywaniu wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego na okres zasiłkowy 2018/2019 błędnie ustalono dochód rodziny w przeliczeniu na osobę (jest – 524,72 zł, winno być – 553,43 zł). Powyższe wynika z niewliczenia do dochodu rodziny kwoty 689,14 zł, tj. zwrotu z tytułu niewykorzystanej ulgi na dzieci jaki otrzymała matka dziecka w 2017 r. Wskazana nieprawidłowość nie miała wpływu na przyznane świadczenia rodzinne.

Ad 7.

W sprawie opisanej pod poz. 27 *Załącznika nr 2* wnioskodawczyni wniosła o ustalenie prawa m.in. do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu dojazdu do szkoły znajdującej się poza miejscem zamieszkania dla dziecka drugiego i trzeciego, a w przypadku sprawy opisanej pod poz. 28 *Załącznika nr 2* wnioskodawca wniósł o ustalenie prawa m.in. do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania najmłodszego dziecka.

Organ pomimo tak wyraźnie sprecyzowanego zakresu żądania zawartego w ww. wnioskach wydał decyzje odpowiednio nr XXX i XXX, którymi nie rozpatrzył merytorycznie żądania stron w ww. zakresie.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 *ustawy o świadczeniach rodzinnych* ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców (...).

W myśl art. 104 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji.

Mając na względzie powyższe przepisy uznać należy, że w związku ze złożonymi wnioskami organ po wszczęciu postępowania miał obowiązek rozstrzygnąć żądanie strony również w zakresie uprawnień wnioskodawcy w przypadku sprawy opisanej pod poz. 27 - do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu dojazdu do szkoły znajdującej się poza miejscem zamieszkania dla dziecka drugiego i trzeciego a w przypadku sprawy opisanej pod poz. 28 - do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania najmłodszego dziecka.

(*dowód: akta kontroli str. 25-40*).

W dniu 25 października 2019 r. kierownik MGOPS przekazał kontrolującej potwierdzony za zgodność z oryginałem wniosek opisany pod poz.:

- 27 *Załącznika nr 2*, w którym stwierdzono dokonanie przez wnioskodawczynię 24 października 2019 r. skreślenia żądania dotyczącego ustalenia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu dojazdu do szkoły znajdującej się poza miejscem zamieszkania dla dziecka drugiego i trzeciego,

- 28 *Załącznika nr 2*, w którym stwierdzono dokonanie przez wnioskodawcę 21 października 2019 r. skreślenia żądania dotyczącego ustalenia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania najmłodszego dziecka

(*dowód: akta kontroli str. 39-43*)

Ad 8.

W sentencji decyzji nr XXX z XXX 2018 r. wskazano, iż wnioskodawcy przyznano zasiłek pielęgnacyjny osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia w kwocie 184,42 zł miesięcznie, na okres od 1 listopada 2018 r. do 31 października 2019 r. oraz w wysokości 215,84 zł miesięcznie, w okresie od 1 listopada 2018 r. do bezterminowo (*dowód: akta kontroli str. 37-38*).

Zgodnie z § 2 pkt 1 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna* od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 31 października 2019 r. wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 184,42 zł miesięcznie. Natomiast w myśl § 2 pkt 2 ww. rozporządzenia od dnia 1 listopada 2019 r. wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 215,84 zł miesięcznie.

Kierownik MGOPS wyjaśnił, iż powyższe jest cyt. „(...) ewidentną pomyłką pisarską i zostanie poprawiony” (*dowód: Załącznik nr 9*).

Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Kontrolą objęto akta 1 osoby pobierającej w badanym okresie zasiłek dla opiekuna, które zostały szczegółowo opisane z *Załączniku nr 8* stanowiącym integralną część projektu wystąpienia pokontrolnego.

Ustalono, że zasiłki dla opiekuna wypłacane są w oparciu o obowiązującą decyzję, wydaną na podstawie art. 2 ustawy, w wysokości wynikającej z art. 4 powołanej ustawy, w związku z § 1 pkt 15 *rozporządzenia w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna*.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 *ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów* MGOPS przeprowadzał aktualizacje rodzinnego wywiadu co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w sytuacji gdy zaistniały wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Stan faktyczny został utrwalony w projekcie wystąpienia pokontrolnego oraz w wymienionych poniżej załącznikach:

1. Lista sprawdzająca „Sprawy organizacyjne”.
2. Lista sprawdzająca „Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego”.
3. Lista sprawdzająca „Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka”.
4. Lista sprawdzająca „Zasiłki pielęgnacyjne”.
5. Lista sprawdzająca „Specjalny zasiłek opiekuńczy”.
6. Lista sprawdzająca „Świadczenie pielęgnacyjne”.
7. Lista sprawdzająca „Świadczenie rodzicielskie”.
8. Lista sprawdzająca „Zasiłek dla opiekuna”.
9. Wyjaśnienia kierownika MGOPS z 18 października 2019 r.

Przeprowadzenie kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Miejskiego w Wyrzysku, pod poz. 3/2019.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny zawarte w wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Doręczanie decyzji administracyjnych zgodnie z art. 39 – 46 *Kodeksu postępowania administracyjnego*.
2. Powoływanie w podstawie prawnej decyzji wszystkich, mających zastosowanie w rozpatrywanej sprawie przepisów prawa formalnego i materialnego, z podaniem odpowiedniego ustępu i litery danej regulacji wraz z aktualnymi publikatorami.
3. Formułowanie sentencji decyzji w sposób dokładny, zrozumiały i jednoznaczny.

4. Sporządzanie uzasadnień decyzji ustalających prawo do świadczenia rodzicielskiego przysługującego za niepełny miesiąc, które w sposób wyczerpujący i przekonywujący wskazują jakimi przesłankami kierował się organ wydający dane rozstrzygnięcie.
5. Stosowanie art. 46 § 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego* w przypadku odbioru osobistego przez stronę decyzji.
6. Dochowanie szczególnej staranności podczas ustalania dochodu rodziny.
7. Zmianę sentencji decyzji nr XXX z XXX 2018 r. w części dotyczącej przyznania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości 215,84 zł miesięcznie, w okresie od 1 listopada 2018 r. do bezterminowo.

Odstąpiono od wydania zalecenia w związku z uchybieniem opisanym pod poz. 7 (str. 7-8 niniejszego wystąpienia pokontrolnego) z uwagi na dokonanie przez wnioskodawców w trakcie trwania kontroli zmian w złożonych wnioskach.

Zgodnie z art. 48 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Treść wystąpienia podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1429).

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Monika Donke-Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Anonimizacji danych osobowych, w oparciu o przepis art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1429) dokonał kontroler.

Dokument sporządziła:

Iwona Palicka

starszy specjalista 29 listopada 2019 r